

Yönetmen: Sinan Çetin

Senaryo: Sinan Çetin, Gülin Tokat

Oyuncular: Metin Akpınar (Rahmi), Kemal Sunal (Mehdi), Meltem Cumbul (Filiz)

1999 / Türkiye / Türkçe / 120'

“Napolyon devletin, ben benim değilim, geriye ne kaldı? Hiç...”

Film 1948 yılında geçiyor. Filmin geçtiği bölgeye sarı- kahverengi tonları sinmiştir.

Mehdi, Hisli Hisar kasabasında doğmuştur. Memur olmak için gittiği Ankara'dan memleketine “gümrük muhafaza müdürü” göreviyle döner. Ancak bu görevin anlamını ne kendi bilir ne de halk. Ona vazife verilmiştir ve vazife sorgulanmadan ödenmesi gereken vatan minnet borcudur. Yaşadığı kasabayı ortadan ikiye bölen dikenli teller zamanla herkese batır, en çok da Mehdi'ye. Bu uğurda çocukluk arkadaşı, can dostu Rahim' i tellerin öte yanında bırakmaya razı olur. Yeri gelir oğlundan vazgeçmeyi göze alabilir hale gelir. Diğer yandan, beraber yaşamaya alışmış halk, isyanlarını dile getirir, otoriteye baş kaldırır, aşıklar sınırlara meydan okur.

Filmdeki her bir karakter filme ayrı bir tat katarken, tema ile de zenginlik güçlendiriliyor ve bütünleşiyor. Örneğin Rahim'in eşi bölgenin yerlisi değildir, köyde bir öğretmendir, keman çalmayı çok sever. Memur Mahmut, disiplin ile körü körüne bağlanma arasındaki geçişi sağlayamamıştır. Ruh ile bedeni arasında kalın duvarlar örülmüştür adeta.

Tam da filme dram hakim diyecekken yüzünüzü bir anda tebessüm belki de zaman zaman kahkaha kaplayabiliyor. Dram ve mizah iç içe. Ancak bu ince geçişler üzerinde düşündürüyor da. “Pasaportsuz geçiş yasak.” diyen bir memur, pasaportu görünce onun pasaport olup olmadığını anlayamıyor, aynı atandığı görevi bilmemesi, koyunun dahi sınırı geçmesini suç olarak görüp telaşlanması gibi. En çok da bu yönünü sevdim diyebilirim filmin, bir çok dram sahnesi nükteli bir anlatıma gebe.

Diğer yandan, Mehdi' nin iç dünyasındaki ikilemini, çaresizliğini görmek de mümkün. Bir yanda vazife, öte yanda ailesi, dostu, kendisi, mutluluğu, hayatı. Her karar bir sancı. Ve artık “Dikenli tel vatanın kenar süsüdür.” diyemez olur.

Filmde Metin Akpınar, Kemal Sunal, Meral Orhonsay gibi çınarlar ile birlikte Meltem Cumbul, Ali Sunal gibi günümüz oyuncularını da görmek mümkün.

Propaganda , Türk sinemasının en büyük komedyenlerinden biri olan Kemal Sunal'ın en son oynadığı filmidir. Balalayka filminin hazırlık sürecinde iken, 2000 yılında, hayatını kaybeder. Türk sinema ve tiyatro tarihinde belirgin işlere imza atan Metin Akpınar , “Rahim” olarak karşımıza çıkar bu kez. Metin Akpınar' ın mesleğe girişi tiyatrodan olmuştur. Türkiye'nin ilk kabare tiyatrosu olan Devekuşu Kabare Tiyatrosu'nun kurucuları arasında olmakla birlikte, kapanana kadar idari yönetim sorumluluğunu üstlenir. Birçok sinema filmine imza atar. Bir dönem Zeki Alasya ile Zeki- Metin ikilisi olarak anılır, filmleri halk tarafından yoğun ilgi görür. Çeşitli dizilerde dönem dönem yer alan Metin Akpınar, şimdi Papatyam dizisi ile ekranlardadır. Dili kullanmadaki zenginliğini Propaganda filminde de görmemiz mümkün.

Filmin müziklerine gelince Sezen Aksu, Nejat Özer, Yavuz Çetin ve Erkan Oğur ile karşılaşılıyor. Müzikler filmle, yer aldığı sahnelerle oldukça iyi noktalarda buluşmuş. İz bırakıyor. Sürüklüyor...

İyi seyirler...

Aynur Özakdağ